

Hjørring Kommune

Slutrapport

Vandplanprojekt Egebjerg Grøft

Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Den Europæiske Fiskerifond:
Danmark og Europa investerer i bæredygtigt fiskeri og akvakultur

Den Europæiske Fiskerifond

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Projektet er finansieret af Fødevarerministeriet og EU
Projektet kan ses på Hjørring Kommunes hjemmeside
<http://www.hjoerring.dk/Borger/Natur-amp-Vandloeb/Vandplanprojekter.aspx>

Slutrapport

Vandplanprojekt Egebjerg Grøft

Vandplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Indsats

Projektet omfatter vandløbssystemet Egebjerg Grøft, der er en del af Uggerby Å systemet, som udmunder i Skagerrak. Den samlede indsats omfatter fjernelse af 1 spærring (reference AAL-270) samt restaurering af en strækning (ref.664). Ved realisering af indsatsen vil der i alt åbnes op for 2,839 km vandløb opstrøms indsatsen (Bilag 1, Fig. 1).

Indsats AAL-270 er imidlertid ikke gennemført, da indsatsen er vurderet ikke omkostningseffektiv af staten.

Egebjerg Grøft er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område. Egebjerg Grøft udmunder i Uggerby Å. Uggerby Å's nedre del er omfattet af Natura 2000-område 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb. Herudover udmunder Uggerby Å i Skagerrak, der er omfattet af Natura 2000-område 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Indsatsen er omfattet af vandplan Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Projektperiode

Projektperioden løber fra den 8. september 2015 til den 7. september 2018. Projektet er konkret gennemført i perioden 09. oktober 2016 til 11. november 2017.

Projektet er således gennemført indenfor den fastsatte projektperiode.

Gennemførelse

Projektet er gennemført i overensstemmelse med detailprojektet (Bilag 2) og i overensstemmelse med de økonomiske omkostninger, der fremgår af tilbud fra Materielgården (Bilag 3), der har vundet tilbuddet.

Materielgården har sendt faktura til Hjørring Kommune for gennemført projekt (Bilag 6). Hjørring Kommune har betalt de indgåede fakturaer (Bilag 7).

Intern afsatte timer til gennemførelse af projektet og omkostninger til intern løn fremgår af vedhæftet kontrakt (Bilag 11). Det faktiske antal interne timer anvendt på projektet fremgår af bilag 12. Og udbetaling af løn til de medarbejdere kommunen har afsat til projektet fremgår af bilag 13, 14, 15 og 16.

Projektet er således gennemført og betalt i henhold til de betingelser, der fremgår af tilsagnet til projekt. Fotodokumentation for gennemført projekt fremgår af bilag 10.

Formål

Formålet med indsatsen er, at forbedre de fysiske forhold og skabe kontinuitet i Egebjerg Grøft.

Formålet er opnået ved at:

1. Forbedres passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.
2. Koordineres indsatsen med øvrige indsatser.
3. Fjernelse af spærringer på en måde så faldet ikke overstiger 10 ‰ og det tilpasses de lokale fiskebestande og lokal fauna.
4. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Eksisterende forhold

På faunastation 3020400005 blev der i 2012 lavet en DVFI-undersøgelse med faunaklasse 4 som resultat.

På faunastation 3020400010 blev der i 2012 lavet en DVFI-undersøgelse med faunaklasse 4 som resultat.

Egebjerg Grøft blev i 2007-2008 gennemgået og undersøgt af konsulentfirmaet Fiskeøkologisk Laboratorium med henblik på en kortlægning af vandløbets fysiske tilstand og forbedringspotentiale i forhold til målsætningskrav om god økologisk tilstand.

Egebjerg Grøft gælder de to udspringende bække fra hhv. Egebjerg og Frk. Rottbølls plantage. De beskrives generelt som regulerede vandløb uden fysisk variation dog med nogen vandplanter og en smule grus.

I selve Egebjerg Grøft beskrives bundforholdene som ensformige og består i hovedtræk af mobilt sand. Nederst i systemet bedres den fysiske variation som følge af vandplanter. Underskårne brinker tyder på en mere skånsom vedligeholdelse.

Ud fra vandløbets nuværende fysiske tilstand vurderes målsætningen til en faunaklasse 5 (DVFI) ikke at være opfyldt i 2015. Tilvejebringelse af passende fysiske forhold vil kræve en større indsats med variationsforbedrende tiltag såsom udlægning af fast substrat, etablering af sandfang, blotlægning af rørlagt øverste spids og formentlig indsnævring af profil, hvor dette er for bredt.

Potentialet for målopfyldelse vurderes som ringe til moderat.

Fysisk indeks er af naturstyrelsen beregnet til moderat.

Fisk

DTU Aqua's seneste vurdering af Egebjerg Grøft hviler på en undersøgelse fra 2009. DTU beskriver bækken som sommer-udtørret i øverste spids. Nederst er bækken vurderet som uegnet habitat for ørred. DTU har givet lokalitet 35 og 36 en biotopkarakter-vurdering på 0.

Effekt af projektet

Det er på nuværende tidspunkt ikke mulig, at sige om realiseringen har fået den forventede effekt på flora og fauna. Flora og fauna skal have tid til at etablere sig før, der kan foretages en sådan vurdering.

Indsats AAL-270 er ikke udført.

Indsats ref. 664 indebærer restaurering med variationsforbedrende tiltag som udlægning af sten og grus. Der anlægges 10 gydebanker strategisk udvalgte steder langs hele strækningen.

Selvom om indsatsens primære formål er at skabe kontinuitet, så vil tilførslen af grus og større sten samtidig løfte vandløbskvaliteten, med bedring af de fysiske forhold i form af mere fast substrat og øget variation. Sten og grus vil strømlæ og skjulmuligheder for fisk og, hvis vandet samtidigt er tilstrækkeligt rent, bedre livsbetingelserne for de rentvandskrævende smådyr. Herved muliggøres et løft i DVFI på strækningen, og samtidig bedres rekrutteringsmulighederne for mere rentvandskrævende dyr op- og nedstrøms den berørte strækning.

Regulativ Beskrivelse

Eksisterende

Egebjerg Grøft er omfattet af regulativ for kommunevandløb nr. 39, Egebjerg Grøft. Egebjerg Grøft har en samlet regulativ-længde på 2.683 m, hvoraf de 186 m er rørlagt.

- Grødeskæring iværksættes efter behov, dog min. 1 gang om året og i almindelighed inden 15. oktober
- Vandløbenes evne til afledning af vand skal sikres
- Grødeskæringen skal udføres skånsomt og så vidt muligt med le
- Grøden skæres i en slynget strømrønde, således at noget af plantevæksten langs bredderne lades urørt, så der bibeholdes bræmmer af varierende størrelse langs bredderne

Kommende

Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelsesbestemmelser for de private vandløb.

Relation til beskyttet natur og arter

Egebjerg Grøft er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i og omkring Egebjerg Grøft ved indsætterne.

Relation til Natura 2000

Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsætterne.

Odder, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Egebjerg Grøft er et potentielt levested for Odder. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odder kan forekomme i og ved vandløbet. Realisering af indsætterne vurderes ikke at have betydning for Odder.

Egebjerg Grøft er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å, hvor den nedre del er omfattet af Natura 2000-område 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb. Herudover udmunder Uggerby Å i Skagerrak, der er omfattet af Natura 2000-område 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Realisering af indsætterne vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning

Indsætterne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret areal anvendelse.

Egebjerg Grøft er omfattet af vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. Projektet er gennemført i henhold til tilladelser og dispensationer givet efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven (Bilag 8).

Projektet forudsætter tilladelse efter vandløbsloven, da det er en regulerings sag. Regulerings sager er omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 2. Projektet er derfor gennemført efter forudgående VVM-screening (Bilag 9).

Lodsejer holdning

Indsats AAL-270 berører 1 lodsejer, der er skeptisk.

Indsats ref. 664 berører 3 lodsejere, hvoraf to er positive og 1 er skeptisk.

Omkostningseffektivitet

Referenceværdi

Fjernelse af spærringen AAL-270 har åbnet op for 0,664 km vandløb opstrøms indsatsen. Den vejledende referenceværdi er 21.000 kr. pr. km vandløbsstrækning opstrøms, som der åbnes op for ved fjernelse af spærringen.

Den samlede referenceværdi for indsatsen er således 13.944,00 kr.

Restaurering af ref. 664 vil restaurere 2,839 km. Den vejledende referenceværdi er 16.000 kr for type 1 vandløb.

Den samlede referenceværdi for indsatsen er således 45.424,00 kr.

Referenceværdien fordeler sig således på de enkelte indsatser:

AAL-270: 0,664 km opstrøms, der giver en referenceværdi på kr. 13.944,00

Ref. 664: 2,839 km opstrøms, der giver en referenceværdi på kr. 45.424,00

Den samlede referenceværdi for projektet er således 59.368,00 kr.

Realiseringsomkostninger

Hjørring Kommune realiserer selv indsats AAL-270 og ref. 664. Omkostninger til realisering fremgår af bilag 3. Omkostninger til realisering er i overensstemmelse med de standardpriser, som Hjørring Kommune har beregnet på baggrund af erfaring med tidligere projekter (Bilag 3).

Omkostninger til indsatsen kan deles op i:

AAL-270 er dog ikke udført

- Entreprenør bortskaffer rør
- Der anlægges armeringsnet på de nye sider for at sikre, at brinkerne ikke skrider ud i vandløbet
- Vejmatricen retableres og komprimeres, så den er kørefast
- Der sås rabatgræsblanding på de rå skråningsider

Omkostninger til realisering for indsats AAL-270 er for Hjørring Kommune på kr. 77.900,00 (Bilag 3).

Ref. 664

Indsatsen er delt op i 4 delstrækninger

Delstræk 1:

- Der placeres 5 mindre gydestryg af 6 m længde, 30 cm dybde og 1 m bredde
- 1-2 håndsten pr løbende meter
- Grusblanding 80% 16-32 mm, 20% 33-64 mm
- Mindre behov for træbeskæring for at tilgå vandløbet

Delstræk 2:

- Der placeres 3 gydestryg af 10 m længde, 30 cm dybde og 1 m bredde
- Grusblanding 80% 16-32 mm, 20% 33-64 mm kornstørrelse
- 1-2 håndsten pr løbende meter
- Første stryg placeres i forbindelse med rørudløb
- Der pakkes 10-15 større sten ned omkring udløb af rør for at sikre brinkkanten de første meter

Delstræk 3:

- Der placeres 3 gydestryg på 10 m længde, 1m bredde og 30 cm dybde
- Grusblanding 80% 16-32 mm, 20% 33-64 mm kornstørrelse
- 1-2 håndsten pr løbende meter
- Der placeres spredt på strækningen større marksten for at understøtte begyndende meandering. Anslået 20 større marksten

Delstræk 4:

- Der placeres 4 gydestryg på 10 m længde, 1 m bredde og 30 cm dybde
- Grusblanding 80% 16-32 mm, 20% 33-64 mm kornstørrelse
- 1-2 håndsten pr løbende meter

Omkostninger til realisering af indsats ref. 664 er for Hjørring Kommune på kr 70.700,00 (Bilag 3)

Samlede omkostninger til realisering af indsats AAL-270 og ref. 664 er kr 148.600,00 for Hjørring Kommune (Bilag 3).

De samlede omkostninger til realisering af indsatsen er således 148.600,00 kr. og dermed 89.232,00 kr over den samlede referencepris. Hjørring Kommune vurderer på den baggrund, at realisering af indsatserne for vandplanprojekt Egebjerg Grøft er omkostningseffektiv set i forhold til indsats og effekt.

Afværgeforanstaltninger

Hjørring Kommune vurderer, at afværgeforanstaltninger ikke er nødvendige i forbindelse ved realisering af indsatsen.

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Detailprojekt

Bilag 3: Erfaringspriser for Hjørring Kommune

Bilag 6: Faktura for gennemført arbejde – Sejlstrup

Bilag 7: Udbetalingsnote – Hjørring Kommune

Bilag 8: Tilladelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven

Bilag 9: VVM afgørelse

Bilag 10: Fotodokumentation – før og efter billeder

Bilag 11: Kontrakt – intern lønomkostning

Bilag 12: Timeregistrering

Bilag 13: Løn Poul Træholt

- Bilag 14: Løn Jens Pedersen
- Bilag 15: Løn Jan Q Sørensen
- Bilag 16: Løn Christian Sejlund
- Bilag 17: Udtalelse om gennemført projekt
- Bilag 18: Dokumentation for offentliggørelse
- Bilag 19: Økonomisystem
- Bilag 20: Dokumenter fra Materielgården